

## **Cama Tsətsəfə Nə Bulusu Nə Məthləu Anə Timathlawusu**

### *Usa Dzau*

<sup>1</sup> Cama tsətsəfau sara ara Bulusu, Cama səsə nə Kərsiti Yesu kəra Hyal cadəbiya. Hyal ngə səwa da aga ya nana ndər ar kəra alkawal nə pi kəra wu Kərsiti Yesu.

<sup>2</sup> A nda nə Timathlawusu, zər huda yau.

Mayiwakur, ənga təhudəu, ba jaməkur sara ara Hyal Tada ənga Kərsiti Yesu Thlagər mənə nggya ənga gau.

### *Tsətsəku Dəfu Nə Nggya Wu Mbərsa*

<sup>3</sup> Yu usaku anə Hyal, kəra ya vər səm mafakur anə nyi, ənggər kəra əji da'yar sara vər məl. Yu səm mafakur anə nyi ənga kər papaləu. Ya vər dənga ngau cumu ma yu ndər ənga Hyal vu'yi ənga pəci.

<sup>4</sup> Ma yi dəngari ənga pə sələm ngau, ba ya cim aga ya lar ngau, aga ya nyabiya dzau ənga hudə pipida gagađau.

<sup>5</sup> Yi dəngari ənga mbərsa ngau nə jijiri, kəra a'yi ara əji ngə mala Loyisu ba ənga mə ngau Yunisu. A sən yau abər mbərsa kau a'yi ara gə tsu.

<sup>6</sup> Agabangau, ca ngə sərə da yu dəngari ngau aga ga mbəbiya u'u wu barka nə Mambəl kəra Hyal nə ngau ar pəci kəra yi fənggər ngə tsi nə barka.

<sup>7</sup> Ara Hyal a'yi nə mən mambəl nə hivər mai, ama mambəl nə dənəma, ənga nə yiwudzau, ba nə kəkəya kər tsu.

<sup>8</sup> Agabangau, ga sara səli ara lə sakida ar kəra Thlagər mən mai, ənga tsu ga sara səli ar kəra yau ndəra nji fuwa wu fursəna arya ja mai. Ama ga daḅəri kər ənga yau wu sa ḅwaḅwatə, arya ndəshigu məsahəu, kəra wu shili wu lagu dənəma nə Hyal.

<sup>9</sup> Naja ngə mbəḃana mən ənga ji ngga mən aga mənə nggya cicau. Najaka ngga a'yi arya vanyi sə mənəhəu kəra mən məliya mai, ama ara sərə ji mbiya wu mayiwakur nyi. Najaka mayiwakur, kəra Hyal nə mən ngau lagu Kərsiti Yesu kadivira duniya dzəguya dzau.

<sup>10</sup> Ama kabangəkau najaka mayiwakur a cabi-yar dzau lagur shida nə ndər mbəḃa mən, Kərsiti Yesu. Naja ngə ndəra sana liya tau ənga ji nə mən pi, pi nə gərə kuḃau lagur ndəshigu.

<sup>11</sup> Wu lagu ndəshigu kau ngə Hyal caḃəbiya ḃa aga ya ḃa ndər tətəlna ndər Hyal ənga cama səsau ba ənga maləmə tsu.

<sup>12</sup> Ca ngə sərə ḃa ya vər sa ḅwaḅwatə kəra ya vər sa kau. Ama alaga abangau səli wu tə ḃa mai, ara a sən yau ndəra yi hənggəri ənga ja, ba ənga gərə kəpal ju sən ḃəlari sərə ji fuwa wu tsa yau ba'a shili ar pəci ta.

<sup>13</sup> Sərə gə nggari sara ara yau, ga səḃiya ar viya highiḃə nə tsapəu. Ga məl abangau wu mbərsa ənga yiwudzau wu Kərsiti Yesu.

<sup>14</sup> Ga səḃiya ndəshigu kə ḃaḃalu kəra Hyal fuwa wu tsa gau, ənga tsu ga səḃiya ənga dləwa dzau nə Mambəl Cicau kəra a vər nggya wu mən.

<sup>15</sup> Gu sən abər kalar ndau wu 'yi'yir Asəya a piyar ḃa ri, patə əkkə'yi Fejilusu ənga Hamojinisu.

<sup>16</sup> Bəgə Thlagəu a canə nyi təhudəu anə njir ki Onesiforosu, arya ciməu ju tsətsəkuri ḃəfuwa yau,

ənga naji səli ara nayi ndər fursəna mai.

<sup>17</sup> Ar viya abangau, ənggəra ji shili wu Roma, ba ji gu gal da bakəbakəu kəta ji thləwa da.

<sup>18</sup> Bəgə Thlagəu a canə nyi təhudəu gagaɖau ar pəci ta, pəci kəra Yesu bəra nda sha shida aga numa. A sənər hyi culi vala dzə paməpamə kəra ji nə da ar pəci kəra yu Afisa.

## 2

### *Soja Nə Kərsiti Kəra Nju Fiyafə Ni*

<sup>1</sup> Nagə tsu zər da, ga da nənau lagu mayiwakur nə Hyal kəra a'yi wu Kərsiti Yesu.

<sup>2</sup> Patər sərə gə nggari ya vər na wu mwar sakida gangəu, ga highiḃər nyi anə njira nju fiyafə ənga nda aga nda highiḃər anə alenyi nji.

<sup>3</sup> Ar viya soja tsapəu nə Kərsiti Yesu, ga səsə'wuri ḃwaḃwatə ənga 'ya.

<sup>4</sup> Soja kəra a vər məl thlər nyi a'yi a kyaga fuwa kənyi wu vanyi thlər mai, ama wu ḃəfuwa ja, ja pina huda ndəra dəgal a dar kəra ja.

<sup>5</sup> Abangə tsu, lagur pəra pəra nə hwi, ndər səmku nuba nə hwi a'yi mai, kəl ma ji hwi tsa'a ənga sər ḃəla nə hwiya nyi na.

<sup>6</sup> Ndər zəwa ənga jiri, naja nga kyaga dzəguya səm sər huda fa nyi nə tanggərma.

<sup>7</sup> Ga dənga sə'yar kə ya vər na kau, arya Hyal ngu nda nə ngə nggabiya nda patəu.

<sup>8</sup> Ga dəngari ənga Yesu Kərsiti, sara wu culi gə Dawuda, ndəra hya'ari sara vir tau. Najakə ngə ndəshigu da.

<sup>9</sup> Arya ndəshigu kau ənga ya vər sa bwaḅwatəu, ba'anə shili ar mba ar sə'yi liyangə dəgə ndə batal. Ama ndər sən mbiya ndər Hyal a'yi mai.

<sup>10</sup> Agabangə yi səsə'wuri sə'yar kə patə arya nji dədəm njir nu Yesu, aga nanda tsu nda uya mbəḁau lagur Kərsiti Yesu ənga nda gu kadakadarkur nə ba'anuwa.

<sup>11</sup> Kəja ndər kəra nja fiyafə əni.

Ma mən tə ənga ja,  
mənu nda nggya ənga pi ənga ja.

<sup>12</sup> Ma mən səsə'wuri bwaḅwatəu arya ja,  
mənu nda səm təlkur ənga ja.

Ma mən kəpalna sənə nyi,  
naja ma ju nda kəpalna sənə mən tsu.

<sup>13</sup> Ma namən ngə nji kəra ji gəra fiyafə ni,  
ama ju nggya ndəra mənə fiyafə ni,  
ara naja a'yi ndər miya məthlə mai.

### *Ndər Məl Thlər Kəra Hyal Fiyafə Nə*

<sup>14</sup> Ga dumwa ənga dəngar nda sə'yar kau. Ga kughiya nda wu mwar Hyal ar kəra shasha ndər abər a'yi ənga akkəri mai, ama kəl ndza njira wu səhimi nda wacu.

<sup>15</sup> Ga nərdzau aga ga cabiya kərngau anə Hyal ar viya ndər məl thlər kəra Hyal dləwuri. Ga da ndər məl thlər kəra wu sən həbiya kərnyi sara wu səli wu mwar Hyal. Ga da ndəra wu sən highiḁəri səra jiri.

<sup>16</sup> Ga təkəbiya dzau ənga ndər papatagəu nə dida ndər Hyal, ara njira fuwa kərnda a gwagwa, ndu dumwa ənga ma'yi nadəu ənga gəra hivər Hyal.

<sup>17</sup> Highiḁər nda wu tətəlnakər ənggər gyakəma. Wu pama nda ngə culi nji ənggər Himaniyasu ənga Fəlayitusu,

18 njira piyari lagu jiri. Ndu na abər hya'ari sara vir tau a tərabiyari, lagu kau nga ndu ndzana mbərsa nə alenyi nji.

19 Alaga abangau fə hyi ɓaɓal nə Hyal a ta'yiri ba'anuwə. Hyal ənga kərnyɪ a fəri mətəmə ar kəra fə hyi ɓaɓal nyi kau, kəra wu na, abər, “Thlagəu wu səni njira nə nyi ngau,” ənga “Kalar ndəra wu na abər naja nə Thlagəu, kəl ji piyari məl səra dəmwa 'yu.”

20 Wu ki dəgal əhya səm sau a'yi kəra nji məliya sara wu ɛndzau ənga thladla, alenyi tsu sara wu wu, ənga sara wu 'yi'yi tsəkwaɓəu. Alenyi nə məl thlər mənəhəu ənga alenyi tsu nə thlər kəra dididɪ.

21 Ma ndəra cina kərnyɪ sara ara sə dididɪ'yar kau, ju ɗa kar thlər kəra mənəhəu, kəra cicau, kəra ənga vala dzə anə thlagə nyi, kəra nji məliya cipəu aga məl kalar thlər kəra tsapəu.

22 Ga hwinakər nadəu sara ara səra wu dla ənga suna nə səsukur nə wəzhakur. Ga fuwa kər wu gal səra wu dla ənga mənəhəkur, ənga mbərsa, ənga yiwudzau ba ənga jaməkur ɗaɓə ənga njira wu ngga thləməɾ Thlagəu sara wu dəfu pərtəu.

23 A sara sa ɗaɓər hyi ənga kəpal nə kurthlə ənga ndər dididɪ mai, ara wu səni gau abər culi kau a dla ənga bwari wacu.

24 A'ya kyaga mafa Hyal ja ɗa ndər bwari mai, ama ja kyaga ɗa ndər təhudəu əgya kalar ndau, ənga ja ɗa ndər sən highiɓau ənga ndəra gəra ndzə dəfu.

25 Njira wu kəpal ənga ja, kəl ja ndər anə nda ənga hangəkəl, tara ba Hyal a nə nda lagu nə tubi nda sənbiya lagu nə jiri.

<sup>26</sup> Aga nda daḡaga sha a shili wu hangəkalər nda, aga nda biya sara wu ləbam nə shatan, ndəra mbar nda aga nda məl sərə ju yiwu.

### 3

#### *Nggyabiya Nə Gəra Hivər Hyal Wu Kudīyar Duniya*

<sup>1</sup> Ama ga kyaga səni, abər ar pəcir kudīyar duniya, nggyabiya wu nda da dzadzau gagadau.

<sup>2</sup> Ara nju nda da njir yiwu kərnda, ənga njir yiwu gənna, ənga njir fə kərnda, ənga njir ɓwadzau, ənga njir nggəl nji, ənga njira gəra gənggər nyi səli anə njir yar nda, ənga njira gəra na usaku, ba ənga njira gəra hivər Hyal.

<sup>3</sup> Ənga tsu njira gəra yiwudzau, ənga njir səbə ndə wu ta, ənga njir ndza thləməər ndau, ənga njira gəra sən ɓəlar kərnda, ənga nji shishi, ba ənga njira gəra yiwu sə mənəhəu.

<sup>4</sup> Ətsu ndu da njir thlə hya ndau, ənga njir məl sə ənga kusa, ənga njira nyabiya dzau ənga kərnda, ənga njir yiwu duniya a ndiya yiwu Hyal.

<sup>5</sup> Abangə tsu ar babal ndu məl sə ənggər njir nu Hyal, ama wu lagur nggyabiyar nda ndu kəpalna dənəma nə Hyal. Culi nji kau, ga sara daḡə kər ənga nda mai!

<sup>6</sup> Wu pama nda tsu, alenyi nji a'yi kəra wu gal lagur vu ki nji aga nda vuwa nggutana mathləkə'yi kəra a'yi hahangə mai, ənga mathləkə'yi kəra ma'yiri nadəu wu bikau ənga tsu suna sə dəmwa 'yi'yar paməpamə həna hangəkalər nda.

<sup>7</sup> Nanda ngə mathləkə'yi kəra cumu ndu highiḃə sau, ama nandə wu sən təkəbiya wu pama jiri ənga fati mai.

<sup>8</sup> Ənggəra Janusu ənga Jambərasu nggəl ara məl səra Musa wu na, abangə tsu ngə nji kə nggəl ara nu səra jiri. Nanda njira dəngar nda a təwari, agabangə mbərsa kəra ndu highiḃə kau nə ngguta nji ngau.

<sup>9</sup> Ama sər mələ nda kau wu nda ma'yi nadə mai, ara ənggəra dzakura Janusu ənga Jambərasu da ar babal, abangə tsu ngə nər nda wu nda da anə kalar ndau.

### *Bulusu Kughiya Timathlawusu*

<sup>10</sup> Kabangəkau Timathlawusu, wu sən gə sau ar kəra highiḃə da patəu, ənga culi nggyabiya da, ba ənga səra yu nggya aga nyi, ənga mbərsa da, ba ənga culi munya da ənga yiwukur kəra yu ca ba səsəu sə da.

<sup>11</sup> Wu sən gə tsu culi ḃwaḃwatə paməpamə kəra yi səsə'wuri wu məlmə Antakiya, ənga Ikoniyamu, ba ənga Lisətəra, ama wu sə'yar kə patə kə Hyal həbiya da a gwa.

<sup>12</sup> Ənga jiri, kalar ndəra wu yiwu ja nggya nə Hyalkur wu Kərsiti Yesu kəl ji dərī ḃwaḃwatə.

<sup>13</sup> Ama nji batal ənga njir ngguta nji nər nda kəl cakə nga ndu cakau wu dəmwa'yikur, ndu ngguta nji ənga nju ngguta nda tsu.

<sup>14</sup> Ama nagə nə ngau, ga dumwa ənga highiḃə kəra gə nggari ənga ga mbərsa ni, ara wu səni gə njira highiḃər ngə sə'yar kau.

<sup>15</sup> Ga dəngari ar pəci kəra gə tsu zər ənga ga vər highiḃə səra tsətsəfə wu Ləkakadə cicau nə Hyal,

kəra wu sən highiḃər ngə lagur uya mbəḃau lagur mbərsa ənga Kərsiti Yesu.

<sup>16</sup> Patəkura səra tsətsəfə wu Ləkakadə cicau səra Hyal nana ngau, mənəhə nga nyi aga highiḃau ənga aga kughi ənga fə sə wu lagu ba ənga hwathlə nju lagu tsapəu,

<sup>17</sup> aga kalar ndə nə Hyal ju ḃa hwahwathlau aga məl thlər wu kalar lagu kəra mənəhəu.

## 4

<sup>1</sup> Yu na anə ngau wu mwar Hyal ənga wu mwar Kərsiti Yesu, ndəra wu sa məl numa anə njira ənga pi ba nji tətəu, ənga ətsu ju sha shili ju sa ciya təlkur nyi.

<sup>2</sup> Ga tətəlna ndər Hyal, ga dumwa ni ar pəci kəra ja məsəhəu ənga pəci kəra ja a'yi məsəhə mai. Ga təḃar himiya nda, ənga ga kughiya nda, ba ənga tsu ga tsətsəkur ḃəfuwa nda lagur mba ḃəfu ənga highiḃau.

<sup>3</sup> Arya pəci a vər shili kəra nju nda səya himi anə highiḃə nə tsapə mai. Ama ar viya kau kəl nu səra ḃəfuwa nda wu yiwu, agabəngə ndu kaḃiya maləmə gangəu kəra wu nda nar nda kəl səra himiya nda wu yiwu nda nggari wacu.

<sup>4</sup> Ndu nda dari himiya nda ara nggari səra jiri ba nda dzəgwa pahəna himiya nda aga səhimi kəbəkwaṭə pampaməu.

<sup>5</sup> Ama nagə nə ngau, ga tsərpər kərngau mənəhəu wu kalar sau, ga səsə'wuri kalar ḃwaḃwatə, ənga ga məl thlər nə ndər tətəlna ndər Hyal, ənga ga nyabiya thlər ngə cicipəu ar viya mafa nə Hyal.

<sup>6</sup> Arya nayi nə ḃa ya vər dumwa ənga pəsau nə piya yau, ənga tsu pəcir tə ḃa a ḃari ləhəu.

<sup>7</sup> A panar yi pa kəra mənəhəu, a hwinar yi hwi pəra pəra də jaməu, ənga tsu nayi pəna mbərsa də mai.

<sup>8</sup> Kabangəkau, akkəri tsapəu kəra cabiya abər a pinar yi huda Hyal a vər sə kə də. Thlagə ndər numa tsapə ngu sa nə də akkəri kau, ar pəcir numa. A'yi anə də nga ju sa lə akkəri kə waci mai, ama anə kalar ndəra vər səkə pəcir shili nyi ənga hudə haməu.

*Ndər Nə Tədar Himiya Timathlawusu Sara Ara Bulusu*

<sup>9</sup> Timathlawusu, ga nərdzau ga shili əgya yau ənga kusa.

<sup>10</sup> Ara Dimasu a piyar dəri aya ju yiwu sər duniya kə ji ma'yi a vu Tasalonika. Kərisensu a ma'yiri a vu 'yi'yir Galatiya, ənga Tayitusu tsu a ma'yiri ja a vu 'yi'yir Dalmatiya.

<sup>11</sup> Kəl Luka zhizhi nyi ngə hiyau ənga yau. Ga marma Markusu ma gu shili, ara naja ənga vala dzau anə də wu thlər də.

<sup>12</sup> A səwari yi Tikikusu a vu Afisa.

<sup>13</sup> Ar pəci kəra gu shili, ga mar də gwada də kəra yi piyari wu tsa Kapusu wu məlmə Turuwasu, ga fa'ari də ləkakədə də a shili, majama nə ci'yar ta.

<sup>14</sup> Alegəzanda ndər dlə liyangə ndzana thlər də gagadau. Hyal Thlagəu ngu nda kibiya sə kə ji məliya kau.

<sup>15</sup> Nagə ma ga hangəkal ənga ja, aya ju ca dawakur ənga cama kəra mən shili ni kau.

<sup>16</sup> Ar pəci kəra nji hər də a shili wu mwar njir pathla, ndə a'yi kəra nu də mai, ndə shini də yi patəu. Kədi Hyal də, ca ngə ja təfəbiya nda bikər nda patəu.

<sup>17</sup> Ama kə Thlagəu nggya ənga yau, ji cakər də dənəma, aga lagu də ngə ndəshigu məsahə kau wu nda tətəlnakər anə nji ar babal, aga njira a'yi njir Yahudiya mai nda nggari tsu. Naja ngə həbiya də sara wu miya tau wu miya ləvari.

<sup>18</sup> Thlagəu wu nda həbiya də sara wu kalar sə dəmwa'yu, ba ja hər də jaməu a shili wu təlkur nyi. A nə nyi ngə kadakadarkur ba'anuwə. Aminu.

*Usa Dzə Nə Jamuya Ndəl*

<sup>19</sup> Ga usar də Pərsila ənga Akwila ba ənga njir ki Onesiforusu.

<sup>20</sup> Irastusu nə nyi, tsu ja wu Kwaranthli, ənga yi piyari Tərafimusu a vu Miletusu gəra ngga.

<sup>21</sup> Ga nərdzau ga shili ənggau divira biyargwa. Yubulusu ənga Fudensu ənga Layinusu ba Kəlaudiyasu ənga patər wazha ama nda a vər usa ngau.

<sup>22</sup> Thlagəu ja nggya ənga mambəl ngau. Ta'yi mayiwakur a nggya ənga hyi.

**Ndəshigu'yar Fodəu Ənga Thlər Cama'yar**  
**The New Testament in the Marghi South language of**  
**Nigeria: Ndəshigu'yar Fodəu Ənga Thlər Cama'yar**

copyright © 2024 The Seed Company

Language: (Marghi South)

Contributor: Initiative for the Translation and Development of African Languages

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-13

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 May 2025 from source files dated 13 May 2025

63471087-0de7-5f4b-aa1f-ca2e66571a95